

गणना ग्रंथ

गणना:- ग्रीक "अरिथमॉय". लॅटिन "नुमेराय" वरून मोजणे, गणणे. इस्राएलांची नियमशास्त्रात दोनदा मोजणी केली. सीनाय डोंगराजवळ (अध्याय १) व मवाबात (अध्याय २६). इस्राएलाचे रानात भटकणे व आलेले अनुभव यात दिले आहेत.

लेखक:- मोशे. मोशे निमशास्त्रातील चौथा ग्रंथ.

काळ:- सुमारे ४० वर्षांचा; ख्रिस्त. पू. १४९०-१४५० त्यांनी रानात एकंदर ३८ वर्षे घालविली. सीनायपासून मवाबापर्यंत. निवासमंडप उभारल्यावर १ महिन्याने पहिली मोजणी केली. २० दिवसांनी सीनाय डोंगराजवळून कुच केले.

१. इस्राएलाचा प्रवास - (१) रामसेस ते सीनाय. (२) सीनाय ते कादेश. (३) कादेश ते पहिल्या जागी परत.

(४) कादेश ते मवाब. सर्व मिळून ४० वर्षे.

२. कालानुक्रमाप्रमाणे १४ व्या अध्यायानंतर २० वा अध्याय येतो अध्याय १५-१९ कंसात समजावे यात रानातील हकीकत दिली आहे. ३८ वर्षांचा काळ देवाच्या इच्छेबाहेरचा होता

३. या ग्रंथाचा काही भाग ऐतिहासिक व काही भाग नियमांसंबंधी आहे.

४. या ग्रंथाचा संदेश तीन प्रकारे आहे (१) सेवा, खंडिलेल्यांनी सेवा करावी उत्पत्तीत पतन, निर्गमात खंडणी, लेवीयात उपासना व गणनात सेवा भक्ताचा अनुक्रम असाच असावा (२) पद्धतशिर व्यवस्था, इस्राएलांची छावणी व निवासमंडपातील उपासनापद्धती अगदी नियमबद्ध आणि व्यवस्थित होती (३) इस्राएलाच्या मागे हटण्याचे कारण अविश्वास होते प्रत्येक ख्रिस्त मनुष्याने हा इशारा घ्यावा.

५. या ग्रंथाचा उल्लेख नव्या करारात १८ वेळा केला आहे उदाहरणार्थ-मत्तय १२:५, लूक २:२३, योहान ३:१४
१ करिंथ. १०:४, इब्री ९: १३, १४ इत्यादी.

प्रवास, बंड आणि देवाचा विश्वासूपणा

गणना ग्रंथ, ज्याला हिब्रूमध्ये "बमिद्बार" (वाळवंटात) असेही म्हणतात, हा इस्राएल लोकांचा सिनाय पर्वतावरून कनान देशाच्या सीमेपर्यंतचा सुमारे ४० वर्षांचा खडतर प्रवास दर्शवतो. हा केवळ एका जमावाची संख्या मोजण्याचा (म्हणून 'गणना' हे नाव) ग्रंथ नाही, तर देवाच्या निवडलेल्या लोकांच्या अपयशाचे, त्यांच्या सततच्या बंडखोरीचे, देवाच्या शिक्षांचे, पण त्याहूनही अधिक, त्यांच्या अढळ विश्वासूपणाचे, पुरवठ्याचे आणि मार्गदर्शनाचे हे एक नाट्यमय वर्णन आहे. या ग्रंथात देवाच्या पवित्रतेचे महत्त्व, याजकीय भूमिकेची गंभीरता आणि आज्ञापालनाचे परिणाम स्पष्ट होतात.

मी गणना ग्रंथाची माहिती खालीलप्रमाणे पाच मुख्य भागांमध्ये विभाजित करून देईन, जेणेकरून तुम्हाला प्रत्येक भागाचे महत्त्व आणि संदर्भ व्यवस्थित समजेल.

गणना ग्रंथाचे पाच भाग

- कनानी प्रवासाची तयारी आणि छावणीची रचना (अध्याय १-४)
 - या भागात कनान देशाकडे जाण्यापूर्वी इस्राएल लोकांची पहिली जनगणना, त्यांच्या लष्करी तुकड्यांची आणि छावणीची रचना, प्रत्येक वंशाचे स्थान आणि लेवी वंशाचे विशेष कर्तव्ये व निवासमंडपाच्या सेवेसाठी त्यांची नेमणूक यावर लक्ष केंद्रित केले जाईल.
- पवित्रतेचे नियम आणि प्रवासाची सुरुवात (अध्याय ५-१०)
 - या भागात छावणीतील शुद्धतेचे विविध नियम (उदा. अशुद्ध लोकांसाठी, संशयित पत्नीसाठी), नाझीराच्या नवसाचे नियम, याजकीय आशीर्वाद आणि

निवासमंडपाच्या समर्पित कार्याचे वर्णन आहे. तसेच सिनाय पर्वतावरून कनान देशाकडे होणाऱ्या प्रत्यक्ष प्रवासाच्या तयारीचे आणि प्रवासाच्या पहिल्या टप्प्याचे वर्णन यात आहे.

- **वाळवंटातील तक्रारी आणि देवाचा न्याय (अध्याय ११-१९)**

- हा ग्रंथाचा एक महत्त्वाचा भाग आहे, ज्यात इस्राएल लोकांच्या वाळवंटातील सततच्या तक्रारी, त्यांना मिळालेला मांसाचा पुरवठा, मिर्याम आणि अहरोनाचे बंड, १२ हेरांचा वृत्तांत आणि अविश्वासामुळे त्यांना मिळालेली ४० वर्षांची वाळवंटातील भटकंतीची शिक्षा, तसेच कोरहाचे बंड आणि देवाच्या दंडक कार्याचे वर्णन यात आहे.

गणना १४-२५: अविश्वास, दंड आणि देवाचा विश्वासूपणा

गणना ग्रंथाचे अध्याय १४ ते २५ हे इस्राएल लोकांच्या वाळवंटातील प्रवासातील सर्वात कठीण आणि महत्त्वपूर्ण टप्प्यांपैकी एक वर्णन करतात. यामध्ये लोकांचा सततचा अविश्वास, देवाचा न्याय आणि शिक्षा, पण त्याबरोबरच त्याचा अढळ विश्वासूपणा आणि मार्गदर्शन यावर प्रकाश टाकला जातो.

गणना २५-३६: नवीन पिढीची तयारी आणि अभिवचनाच्या भूमीकडे वाटचाल

गणना ग्रंथाचे अध्याय २५ ते ३६ हे इस्राएल लोकांच्या वाळवंटातील भटकंतीच्या शेवटच्या टप्प्यातील महत्त्वाच्या घटना, नवीन पिढीची तयारी आणि कनान देशात प्रवेश करण्यापूर्वीच्या अंतिम सूचनांचे वर्णन करतात. या भागातून देवाचा न्याय, त्याची भूमीबद्दलची वचनबद्धता आणि त्याच्या लोकांचे भविष्य यावर प्रकाश टाकला जातो.

हा भाग इस्राएल लोकांना कनान देशाकडे जाण्यासाठी देवाच्या आज्ञेनुसार कशी तयारी करावी लागली, त्यांची गणना कशी करण्यात आली आणि निवासमंडपाभोवती त्यांची छावणी व प्रवासासाठी त्यांची रचना कशी होती, हे सविस्तरपणे स्पष्ट करतो. हे सर्वकाही देवाच्या पवित्रतेचे महत्त्व आणि त्याच्या व्यवस्थितपणाचे दर्शन घडवते.

कनानी प्रवासाची तयारी आणि छावणीची रचना (गणना अध्याय १-४)

प्रस्तावना: देवाच्या आज्ञेनुसार व्यवस्थेची निर्मिती

इस्राएल लोकांनी सिनाय पर्वतावर परमेश्वरासोबत करार केला होता, त्यांनी नियमशास्त्राचे नियम प्राप्त केले होते आणि निवासमंडप बांधला होता. आता कनान देशाच्या प्रवासाला निघण्यापूर्वी, देवाने त्यांना एक सुव्यवस्थित लोक म्हणून तयार करण्याचे आदेश दिले. गणना ग्रंथाचा हा पहिला भाग इस्राएल लोकांची एक राष्ट्र म्हणून संघटित होण्याची प्रक्रिया दर्शवतो, ज्यात प्रत्येक व्यक्तीची आणि वंशाची विशिष्ट भूमिका होती. हे केवळ मानवी संघटना नव्हती, तर देवाच्या पवित्रतेचे आणि त्याच्या उपस्थितीचे प्रतिबिंब होते, कारण निवासमंडप त्यांच्या अगदी मध्यभागी होता.

१. अध्याय १: पहिली जनगणना: देवाच्या सैन्याची मोजणी

- **जनगणनेची आज्ञा:** परमेश्वराने सिनायच्या वाळवंटात निवासमंडपातून मोशेला सांगितले की, तु इस्राएल लोकांची गणना करावी (गणना १:१-२). ही गणना २० वर्षांवरील, युद्धात जाण्यास योग्य असलेल्या सर्व पुरुषांची होती (गणना १:३).
- **उद्देश:** या जनगणनेचा मुख्य उद्देश इस्राएलची लष्करी शक्ती आणि त्यांच्या संसाधनांचा अंदाज घेणे हा होता, कारण त्यांना कनान देशात प्रवेश करण्यासाठी अनेक युद्धांचा सामना करावा लागणार होता. हे देवाच्या संरक्षणाखाली एक सुसज्ज सैन्य तयार करण्याचे प्रतीक होते.
- **प्रत्येक वंशाची मोजणी:** प्रत्येक वंशासाठी (लेवी वंश वगळता) एका प्रमुखाला मोशे आणि अहरोनला मदत करण्यासाठी नेमण्यात आले (गणना १:४-१५).
- **लेवी वंशाची वगळणी:** लेवी वंशाची गणना इतर वंशांसोबत करण्यात आली नाही (गणना १:४७-४९). कारण त्यांना निवासमंडपाच्या सेवेसाठी वेगळे केले होते आणि त्यांना युद्धात जाण्याची गरज नव्हती. त्यांची भूमिका पवित्र होती.
- **एकूण संख्या:** जनगणनेची एकूण संख्या ६,०३,५५० पुरुष (वीस वर्षांवरील) होती (गणना १:४६). हे एक मोठे राष्ट्र होते, जे देवाच्या अभिवचनाची पूर्तता दर्शवते.

सारांश: ही जनगणना केवल आकडेवारी नव्हती, तर देवाच्या निवडलेल्या लोकांची संख्या आणि सुव्यवस्थेची ती एक घोषणा होती. देव आपल्या लोकांना संख्येने वाढवून एक शक्तिशाली राष्ट्र बनवत होता, पण त्याचे उद्देश नेहमीच पवित्र होते.

२. अध्याय २: छावणीची रचना: देवाच्या पवित्र उपस्थितीचे केंद्र

- **छावणीची व्यवस्था:** परमेश्वराने इस्राएल लोकांना त्यांची छावणी कशी मांडावी याची सविस्तर सूचना दिली (गणना २:१-२). प्रत्येक वंशाने त्याच्या ध्वजाखाली, आपल्या कुळांच्या घराण्यानुसार, निवासमंडपापासून काही अंतरावर तळ द्यावा.
- **निवासमंडप मध्यभागी:** निवासमंडप नेहमी छावणीच्या मध्यभागी असावा (गणना २:१७). हे दर्शवते की देवाचे पवित्र वास्तव्य त्यांच्या जीवनाच्या, प्रवासाच्या आणि संपूर्ण अस्तित्वाच्या केंद्रस्थानी होते.
- **चार दिशांना वंशांची मांडणी:**
 - **पूर्वेकडे (सूर्योदयाकडे):** यहूदा, इस्रायल आणि जबूलून (एकूण १,८६,४००) - सर्वात मोठा गट आणि प्रवासात अग्रभागी (गणना २:३-९).
 - **दक्षिणेकडे:** रुबेन, शिमोन आणि गाद (एकूण १,५१,४५०) (गणना २:१०-१६).
 - **पश्चिमेकडे:** एफ्राईम, मनशे आणि बेंजामीन (एकूण १,०८,१००) (गणना २:१८-२४).
 - **उत्तरेकडे:** दान, आशेर आणि नफताली (एकूण १,५७,६००) (गणना २:२५-३१).
- **प्रवासाची रचना:** हीच रचना त्यांच्या प्रवासातही पाळली जाईल असे ठरले होते, ज्यामुळे त्यांच्या कूचमध्येही सुव्यवस्था राहील.

सारांश: छावणीची ही सुव्यवस्थित रचना देवाच्या व्यवस्थितपणाचे आणि पवित्रतेचे प्रतीक होती. प्रत्येक वंशाला विशिष्ट स्थान देऊन, देवाने इस्राएल लोकांना हे शिकवले की त्यांच्या जीवनातील प्रत्येक पैलूत, अगदी दैनंदिन व्यवस्थापनातही, त्याची पवित्र उपस्थिती केंद्रस्थानी असली पाहिजे.

३. अध्याय ३: लेवी वंशाची गणना आणि सेवा: निवासमंडपाचे सेवक

- **लेवी वंशाची नेमणूक:** अहरोनच्या वंशातील याजकांनंतर, लेवी वंश निवासमंडपाची आणि याजकांची सेवा करण्यासाठी वेगळा निवडलेला होता (गणना ३:५-८). त्यांची गणना इतर इस्राएल लोकांपासून वेगळी केली होती.
- **लेवींची संख्या:** लेवी वंशातील एका महिन्याहून अधिक वयाच्या सर्व पुरुषांची गणना केली असता ती २२,००० इतकी होती (गणना ३:१४-१५, ३९).
- **लेवी कुटुंबांचे कर्तव्ये:**
 - **गेशोनी :** निवासमंडपाचे पडदे, आच्छादने आणि प्रांगणाचे पडदे यांची काळजी घेणे (गणना ३:२१-२६).
 - **कहथी :** निवासमंडपातील सर्वात पवित्र वस्तू (कोश, मेज, दीपवृक्ष, वेद्या, पवित्र पात्रे) वाहून नेणे. त्यांना या वस्तूंना थेट स्पर्श करण्याची परवानगी नव्हती, तर त्या झाकलेल्या अवस्थेत वाहून न्याव्या लागत होत्या (गणना ३:२७-३२).
 - **मरारी :** निवासमंडपाचे सांगाडे, खांब, बैठका, दोरखंड आणि इतर अवजड भाग वाहून नेणे (गणना ३:३३-३७).
- **लेवींचा मोबदला:** लेवींना इस्राएलच्या पहिल्या जन्मलेल्या मुलांच्या मोबदल्यात नेमण्यात आले होते (गणना ३:१२-१३). इस्राएलच्या प्रत्येक पहिल्या जन्मलेल्या मुलाचा परमेश्वरावर अधिकार होता (निर्गम १३:२). लेवींनी त्याऐवजी परमेश्वराची सेवा करण्याची जबाबदारी स्वीकारली.

सारांश: लेवी वंशाची नेमणूक हे देवाच्या पवित्रतेचे आणि निवासमंडपाच्या महत्त्वाचे प्रतीक आहे. त्यांनी देवाच्या पवित्र वस्तूंना लोकांच्या संपर्कातून दूर ठेवून देवाचे पावित्र्य राखले. हे दर्शवते की देवाच्या सेवेसाठी विशिष्ट समर्पण आणि जबाबदारी आवश्यक आहे.

४. अध्याय ४: लेवी वंशाच्या कार्याचे तपशील: पवित्र कार्याची जबाबदारी

- **सेवेसाठी वय मर्यादा:** २० ते ५० वयोगटातील लेवींना निवासमंडपाची सेवा करण्याचे कर्तव्य होते, विशेषतः जेव्हा ते प्रवास करत होते (गणना ४:३, २३, ३०, ३५, ३९, ४३).

- **कहार्थींचे विशिष्ट कार्य:** कहथी वंशाचे लोक निवासमंडपातील सर्वात पवित्र वस्तू वाहून नेण्यासाठी जबाबदार होते. याजकांनी प्रथम त्या वस्तू झाकाव्यात, मगच कहार्थींनी त्यांना उचलावे (गणना ४:४-१५). त्यांना पवित्र वस्तूंना थेट पाहण्याची किंवा स्पर्श करण्याची परवानगी नव्हती, अन्यथा त्यांना मृत्यूदंड दिला जाईल.
- **गेषोर्नींचे कार्य:** गेषोर्नी वंशाचे लोक निवासमंडपाचे पडदे, आच्छादने आणि प्रांगणाचे पडदे वाहून नेण्यासाठी जबाबदार होते (गणना ४:२१-२८).
- **मरारींचे कार्य:** मरारी वंशाचे लोक निवासमंडपाचे सांगाडे, खांब, बैठका आणि इतर अवजड संरचना वाहून नेण्यासाठी जबाबदार होते (गणना ४:२९-३३).
- **गणना आणि जबाबदारी:** प्रत्येक लेवी कुटुंबातील जबाबदारी असलेले पुरुष मोजले गेले (एकूण ८,५८० पुरुष) (गणना ४:४६-४८).

सारांश: लेवींच्या कार्याचे हे तपशील देवाच्या अतिशय व्यवस्थितपणाचे आणि त्याच्या पवित्र वस्तूंवरील त्याच्या कठोर नियमांचे दर्शन देतात. हे दर्शवते की देवाच्या पवित्र कार्यात सहभागी होणे हे एक गंभीर आणि जबाबदारीचे कार्य आहे, ज्यासाठी अचूकता, आज्ञापालन आणि पावित्र्य आवश्यक आहे.

या भागामध्ये, आपण इस्राएल लोकांच्या कनान प्रवासाच्या तयारीसाठी देवाने कशी आज्ञा दिली, त्यांची जनगणना कशी केली आणि त्यांची छावणी व निवासमंडपाभोवतीची रचना कशी होती हे पाहिले. प्रत्येक वंशाची आणि विशेषतः लेवी वंशाची भूमिका किती महत्वाची होती हे देखील स्पष्ट होते. हे सर्वकाही देवाच्या पवित्रतेचे आणि सुव्यवस्थेचे प्रतीक होते.

आता आपण गणना ग्रंथाच्या दुसऱ्या भागाचा अभ्यास करूया: **भाग २: पवित्रतेचे नियम आणि प्रवासाची सुरुवात (अध्याय ५-१०).**

हा भाग इस्राएल लोकांसाठी देवाने दिलेल्या काही महत्वाच्या पवित्रतेच्या नियमांवर प्रकाश टाकतो, जेणेकरून त्यांची छावणी आध्यात्मिकदृष्ट्या शुद्ध राहील. यानंतर, सिनाय पर्वतावर एक वर्षाहून अधिक काळ थांबल्यानंतर, अखेरीस कनान देशाकडे त्यांच्या महान प्रवासाची सुरुवात होते.

पवित्रतेचे नियम आणि प्रवासाची सुरुवात (गणना अध्याय ५-१०)

प्रस्तावना: पवित्र देवासमोर शुद्ध जीवन आणि प्रवासाची हाक

गणना ग्रंथाच्या पहिल्या भागात आपण इस्राएल लोकांची मोजणी आणि छावणीची बाह्य रचना पाहिली. आता या दुसऱ्या भागात, देव आपल्या लोकांकडून **आंतरिक आणि बाह्य पवित्रतेची** अपेक्षा कशी करतो हे स्पष्ट होते. छावणीच्या मध्यभागी परमेश्वराचे निवासस्थान असल्यामुळे, लोकांनी त्याच्या पवित्रतेच्या मानकांनुसार जगावे हे आवश्यक होते. या पवित्रतेच्या नियमांनंतर, देवाने त्यांना प्रवासासाठी तयार होण्याचे आणि त्याच्या मार्गदर्शनाखाली पुढे जाण्याचे आदेश दिले.

१. अध्याय ५: छावणीतील पवित्रतेचे नियम: शुद्धीकरणाची गरज

- **अशुद्ध लोकांना छावणीतून बाहेर काढणे:** परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिली की, ज्यांना महारोग झाला आहे, ज्यांना शारीरिक स्त्राव आहे किंवा जे मृतदेहामुळे अशुद्ध झाले आहेत, त्यांना **छावणीतून बाहेर काढावे** (गणना ५:१-४).
 - **शक्तीशाली संदेश:** देवाचे निवासस्थान (निवासमंडप) छावणीच्या मध्यभागी असल्यामुळे, कोणत्याही प्रकारची अशुद्धता त्याच्या पवित्रतेला दूषित करू नये, हे महत्वाचे होते. हे शारीरिक आणि आध्यात्मिक **शुद्धतेचे महत्त्व** दर्शवते.
- **केलेल्या चुकीची कबुली आणि भरपाई:** जर एखाद्या इस्राएली पुरुषाने किंवा स्त्रीने एखाद्या व्यक्तीशी किंवा देवाविरुद्ध पाप केले असेल आणि ते कबूल केले असेल, तर त्याने **आपले पाप कबूल करावे** आणि ज्याचे नुकसान केले आहे त्याला **पूर्ण भरपाई देऊन** त्यावर **पाचवा भाग अधिक** द्यावा (गणना ५:५-८). जर नुकसान झालेल्या व्यक्तीचा जवळचा वारस नसेल, तर ती भरपाई परमेश्वराला, याजकाला दिली जावी.
 - **शक्तीशाली संदेश:** हे नियम केवळ पापाची क्षमा नव्हे, तर केलेल्या चुकीची जबाबदारी घेणे आणि भरपाई करणे आवश्यक आहे हे शिकवतात. देवाच्या दृष्टीने न्याय केवळ शिक्षा नव्हे, तर दुरुस्ती देखील आहे.
- **संशयित अविश्वासू पत्नीचा नियम:** जर एखाद्या पतीला आपल्या पत्नीच्या विश्वासूपणावर संशय असेल, तर तिला याजकासमोर आणले जाई आणि तिला "कडू

पाण्याचा" विधी पार पाडावा लागे (गणना ५:११-३१). जर ती दोषी असेल तर तिला शिक्षा होई, अन्यथा ती निर्दोष ठरे.

- **शक्तीशाली संदेश:** हा विधी देवाच्या न्यायावर आणि सत्य प्रकट करण्याच्या त्याच्या क्षमतेवर विश्वास ठेवण्याचे प्रतीक होता. हे स्त्रीच्या प्रतिष्ठेचे रक्षण करताना, समाजात पवित्रता आणि नीतिमत्ता राखण्यास मदत करत असे.

२. अध्याय ६: नाझीराचा नवस: विशेष समर्पणाचा मार्ग

- **नाझीराचा नवस:** एखाद्या स्त्री किंवा पुरुषाने परमेश्वरासाठी विशेष नवस (नाझीराचा नवस) केल्यास, त्याने देवासाठी स्वतःला समर्पित करावे (गणना ६:१-२).
- **नवसाच्या अटी:**
 - **द्राक्षारस आणि सर्व द्राक्षांपासून दूर राहणे:** द्राक्षारस, कोणतीही मादक वस्तू किंवा द्राक्षांपासून बनवलेली कोणतीही गोष्ट (उदा. द्राक्षे, बेदाणे) खाऊ नये (गणना ६:३-४).
 - **केस कापू नये:** नवसाच्या काळात डोक्यावर वस्तरा फिरवू नये. केस लांब वाढवावे (गणना ६:५).
 - **मृतदेहाला स्पर्श करू नये:** कोणत्याही मृतदेहामुळे अशुद्ध होऊ नये, अगदी आपल्या आई-वडिलांच्या किंवा भाऊ-बहिणीच्या मृतदेहालाही स्पर्श करू नये (गणना ६:६-७).
- **नवस पूर्ण झाल्यावर:** नवसाचा काळ पूर्ण झाल्यावर, त्याने विशिष्ट अर्पणे (होमार्पण, पापार्पण, शांत्यर्पण) अर्पण करावी आणि आपले डोक्यावरील केस कापून वेदीवर जाळावे (गणना ६:१३-२०).
- **याजकीय आशीर्वाद:** या अध्यायाच्या शेवटी, परमेश्वराने अहरोन आणि त्याच्या पुत्रांना इस्राएल लोकांना आशीर्वाद देण्यासाठी एक विशिष्ट आशीर्वाद दिला: " 'परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो व तुझे संरक्षण करो; परमेश्वर आपला मुखप्रकाश तुझ्यावर पाडो व तुझ्यावर कृपा करो, परमेश्वर तुझ्याकडे प्रसन्नमुख करो आणि तुला शांती देवो." (गणना ६:२४-२६). हा आशीर्वाद देवाच्या कृपाळू स्वभावाचे आणि त्याच्या लोकांवर असलेल्या त्याच्या चांगुलपणाचे प्रतीक आहे.

सारांश: नाझीराचा नवस हे देवासाठी विशेष समर्पण आणि पवित्रतेचे प्रतीक आहे. हे आपल्याला शिकवते की देवाची सेवा करण्यासाठी आणि त्याच्यासाठी वेगळे राहण्यासाठी अनेकदा विशिष्ट त्याग आणि आज्ञापालन आवश्यक असते.

३. अध्याय ७: वेदीच्या समर्पणाचे अर्पणे: निवासमंडपाचे समर्पण

- **निवासमंडपाचे समर्पण:** मोशेने निवासमंडपाचे काम पूर्ण केल्यावर आणि त्याला अभिषेक केल्यावर (लेवीय ग्रंथातील आदेशानुसार), इस्राएलच्या प्रत्येक वंशाच्या सरदारांनी देवाला अर्पणे आणली (गणना ७:१-३).
- **वाहनांची भेट:** सुरुवातीला, त्यांनी निवासमंडपातील सामान वाहून नेण्यासाठी आच्छादिलेल्या सहा गाड्या आणि बारा बैल अर्पण केले. मोशेने हे लेवींच्या गरजेनुसार वाटले (गेशोनी व मरारी वंशांना) (गणना ७:४-९). कहथी वंशाच्या लोकांना पवित्र वस्तूंच्या पावित्र्यामुळे त्यांना वाहन वापरण्याची परवानगी नव्हती, त्यांनी ते खांद्यावरच वाहून नेले.
- **समर्पणाचे अर्पण:** प्रत्येक सरदाराने त्याच प्रकारचे आणि त्याच प्रमाणात अर्पण आणले (गणना ७:१०-८८). यात चांदीच्या तबकाच्या, सोन्याचे चमचे, अन्नार्पण, होमार्पण, पापार्पण आणि शांत्यर्पणासाठी जनावरे यांचा समावेश होता.
 - **शक्तीशाली संदेश:** या समान अर्पणांमुळे देवाच्या दृष्टीने सर्वांचे समर्पण समान महत्त्वाचे होते, मग ते कितीही मोठे किंवा लहान असो. हे देवाच्या सर्वांना समान वागवण्याच्या तत्त्वाचे प्रतीक होते.
- **देवाचा संवाद:** सर्व अर्पणे पूर्ण झाल्यावर, मोशे जेव्हा परमेश्वराशी बोलण्यासाठी निवासमंडपात जात असे, तेव्हा त्याला साक्ष्याच्या कोशावरील दयासन वरून देवाची वाणी ऐकू येत असे (गणना ७:८९).

सारांश: सरदारांची अर्पणे हे देवाच्या कार्यासाठी खुशाल मनाने समर्पण आणि उदारतेचे प्रतीक आहे. हे दर्शवते की देवाच्या गौरवासाठी आणि त्याच्या निवासस्थानाच्या सेवेसाठी लोक स्वेच्छेने आणि मोठ्या मनाने अर्पण करत होते.

४. अध्याय ८: लेवींचा अभिषेक आणि दीपवृक्षाचे कार्य: पवित्र सेवेची स्थापना

- **दीपवृक्षाचे नियम:** परमेश्वराने अहरोनला दीपवृक्षावरील दिवे कसे लावावे याबद्दल पुन्हा सूचना दिली (गणना ८:१-४). हे दिवे निवासमंडपाच्या पुढच्या भागाकडे प्रकाश टाकणारे असावेत.
 - **शक्तीशाली संदेश:** दीपवृक्ष हे देवाच्या उपस्थितीचे आणि त्याच्या मार्गदर्शनाच्या प्रकाशाचे प्रतीक आहे, जे त्याच्या पवित्र निवासस्थानात सतत प्रकाशित असले पाहिजे.
- **लेवींचा अभिषेक आणि शुद्धीकरण:** परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “इस्राएल लोकांमधून लेव्यांना वेगळे करून शुद्ध कर. तू त्यांना शुद्ध करण्यासाठी असे कर : पापक्षालनाच्या जलाचे त्यांच्यावर सिंचन कर; मग त्यांनी आपल्या सगळ्या अंगावर वस्तरा फिरवावा, आपली वस्त्रे धुवावीत आणि स्वतःला शुद्ध करावे.
- (गणना ८:५-२२). याजकांनी त्यांना परमेश्वरासमोर अर्पण केले.
- **सेवेची मर्यादा:** लेवींनी २५ वर्षांपासून ते ५० वर्षांपर्यंत सेवा करावी (गणना ८:२३-२६). ५० वर्षांनंतर त्यांना नियमित सेवा करावी लागत नसे, परंतु ते आपल्या भावांना मदत करू शकत होते.

सारांश: लेवींचा अभिषेक हे देवाच्या पवित्र कार्यासाठी योग्य तयारी आणि समर्पणाचे महत्त्व दर्शवते. हे आपल्याला शिकवते की देवाची सेवा करण्यासाठी केवळ शारीरिक तयारी नव्हे, तर आध्यात्मिक शुद्धता आणि समर्पण देखील आवश्यक आहे.

५. अध्याय ९: दुसरा पसहा आणि ढगाचे मार्गदर्शन: देवाचा अचूक मार्गदर्शक

- **पहिला पसहा वाळवंटात:** इस्राएल लोकांनी मिसरमधून निघाल्यानंतर पहिल्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी सिनायच्या वाळवंटात पसहा साजरा केला (गणना ९:१-५).
- **अशुद्ध लोकांसाठी दुसरा पसहा:** काही लोक मृतदेहामुळे अशुद्ध असल्यामुळे पसहा साजरा करू शकले नाहीत. त्यांनी मोशेला विचारले असता, देवाने त्यांना एका महिन्यानंतर (दुसऱ्या महिन्यात) पसहा साजरा करण्याची परवानगी दिली (गणना ९:६-१२).

- **शक्तीशाली संदेश:** हे देवाच्या कृपाळू आणि दयाळू स्वभावाचे प्रतीक आहे. तो आपल्या लोकांना त्याच्या आज्ञा पाळण्यासाठी संधी देतो, जरी त्यांच्या काही मर्यादा असल्या तरी.
- **ढगाचे मार्गदर्शन (प्रवासाचे संकेत):** परमेश्वर इस्राएल लोकांना ढगाच्या स्तंभात दिवसा आणि अग्नीच्या स्तंभात रात्री मार्गदर्शन करत होता (गणना ९:१५-२३).
 - जेव्हा ढग निवासमंडपावरून वर उठत असे, तेव्हा इस्राएल लोक आपला तळ सोडून कूच करत असत.
 - जेव्हा ढग एखाद्या ठिकाणी थांबत असे, तेव्हा ते तिथे तळ देत असत, मग तो काळ कितीही असो (एक-दोन दिवस, एक महिना, एक वर्ष).
 - हे देवाच्या प्रत्यक्ष आणि अचूक मार्गदर्शनाचे प्रतीक होते, ज्यावर इस्राएल लोकांना पूर्णपणे अवलंबून राहावे लागत होते.

सारांश: ढगाचे मार्गदर्शन हे देवाच्या अढळ उपस्थितीचे आणि विश्वासू मार्गदर्शनाचे प्रतीक आहे. हे आपल्याला शिकवते की देवाचे लोक म्हणून, आपण त्याच्या मार्गदर्शनावर पूर्णपणे अवलंबून असले पाहिजे आणि त्याने जिथे नेले तिथे आज्ञाधारकपणे गेले पाहिजे.

६. अध्याय १०: चांदीच्या तुताऱ्या आणि सिनायपासून कूच: प्रवासाची सुरुवात

- **चांदीच्या तुताऱ्या (कर्णे):** परमेश्वराने मोशेला दोन चांदीच्या तुताऱ्या बनवण्यास सांगितले (गणना १०:१-२). या तुताऱ्यांचा उपयोग समुदायाला एकत्र बोलावण्यासाठी, नेत्यांना एकत्र करण्यासाठी, आणि प्रवासासाठी संकेत देण्यासाठी (उदा. तळ उठवण्यासाठी) केला जात असे (गणना १०:३-१०).
 - **शक्तीशाली संदेश:** तुताऱ्या देवाच्या आदेशाचे आणि त्याच्या लोकांच्या ऐक्याचे प्रतीक होते. हे दर्शवते की देवाच्या आज्ञा स्पष्टपणे दिल्या जातात आणि त्याचे लोक त्यानुसार प्रतिसाद देतात.
- **सिनायपासून कूच:** सिनाय पर्वतावर सुमारे एक वर्ष थांबल्यानंतर, २० व्या दिवसाला, दुसऱ्या महिन्याच्या दुसऱ्या वर्षी, ढग निवासमंडपावरून वर उठला, आणि इस्राएल लोकांनी आपले महान कूच सुरू केले (गणना १०:११-१२).

- **प्रवासाची रचना:** त्यांनी त्यांच्या नेमलेल्या क्रमाने (अध्याय २ मध्ये वर्णन केल्यानुसार) कूच केले (गणना १०:१३-२८).
- **मोशे आणि होबाब:** मोशेने त्याचा मेहुणा होबाबला त्यांच्यासोबत येण्याची विनंती केली, जेणेकरून तो त्यांना वाळवंटात मार्गदर्शक म्हणून मदत करेल (गणना १०:२९-३२).
- **परमेश्वराची उपस्थिती:** जेव्हा कोश पुढे जाई, तेव्हा मोशे म्हणे: "हे परमेश्वरा, ऊठ, तुझ्या शत्रूंची दाणादाण होवो आणि तुझे द्रष्टे तुझ्यापुढून पळून जावोत, कोश थांबला म्हणजे तो म्हणत असे, "हे परमेश्वरा, इस्राएलाच्या सहस्रावधी लोकांकडे परत ये." (गणना १०:३५-३६).

सारांश: सिनायपासूनचे कूच हे देवाच्या आज्ञापालनाचे आणि त्याच्या मार्गदर्शनावर विश्वास ठेवून पुढे जाण्याचे प्रतीक आहे. इस्राएल लोक आता देवाच्या अभिवचनाच्या भूमीकडे जात होते, आणि त्यांच्यामध्ये देवाचे पवित्र निवासस्थान होते.

या भागामध्ये, आपण छावणीतील पवित्रतेचे विविध नियम, नाझीराचा नवस, सरदारांची उदार अर्पणे, लेवींचा अभिषेक आणि सर्वात महत्वाचे म्हणजे, देवाच्या मार्गदर्शनाखाली सिनाय पर्वतावरून कनान देशाकडे त्यांच्या महान प्रवासाची सुरुवात कशी झाली हे पाहिले. पुढील भागात आपण वाळवंटातील त्यांच्या तक्रारी आणि देवाचा न्याय पाहू.

हा भाग इस्राएल लोकांच्या वाळवंटातील प्रवासाचा एक गंभीर टप्पा दर्शवतो, जिथे त्यांच्या सततच्या तक्रारी, देवाविरुद्ध आणि मोशेविरुद्धची बंडखोरी यांचा सामना करावा लागतो. यातून देवाचा न्यायी स्वभाव, त्याचे दंडक कार्य, पण त्याचबरोबर त्याचा विश्वासूपणा आणि त्याची कृपा कशी प्रकट होते हे आपण पाहू.

वाळवंटातील तक्रारी आणि देवाचा न्याय (गणना अध्याय ११-१९)

प्रस्तावना: बंडखोरीचा काळ आणि दिव्य दंड

सिनाय पर्वतावरून निघालेल्या इस्राएल लोकांचा प्रवास लवकरच तक्रारी आणि बंडखोरीने भरलेला बनला. देवाच्या अविश्वसनीय पुरवठ्याला आणि मार्गदर्शनाला प्रतिसाद म्हणून, लोकांनी वारंवार अविश्वास आणि अवज्ञा दाखवली. या भागामध्ये, देव त्यांच्या पापांना शिक्षा कशी करतो, पण त्याच वेळी आपल्या वचनांप्रती कसा विश्वासू राहतो, हे स्पष्ट होते. हे अध्याय देवाच्या पवित्रतेचे आणि आपल्या निवडलेल्या लोकांशी असलेल्या त्याच्या गंभीर नातेसंबंधाचे महत्त्व अधोरेखित करतात.

१. अध्याय ११: तक्रारी, मांस आणि देवाचा क्रोध

- **तक्रारी आणि अग्नी:** लोकांनी परमेश्वराच्या कानावर येईल अशा प्रकारे "वाईट बोलण्यास" सुरुवात केली (गणना ११:१). परमेश्वराचा क्रोध भडकला, आणि परमेश्वराच्या अग्नीने छावणीच्या कडा भस्म केल्या. मोशेने परमेश्वराची प्रार्थना केली, आणि अग्नी शांत झाला.
 - **शक्तीशाली संदेश:** देवाच्या पवित्रतेच्या उपस्थितीत तक्रार करणे हे गंभीर पाप आहे. देवाला आपल्या लोकांचा कुरकुर करणे आवडत नाही, कारण हे त्याच्या विश्वासूपणावर अविश्वास दाखवते.
- **मांसाची इच्छा आणि मान्नाचा तिरस्कार:** "मोठ्या जमावाने" (मिस्र्यांसोबत आलेले लोक) आणि इस्राएल लोकांनी मान्ना खाऊन कंटाळा आल्यामुळे मांसाची तीव्र इच्छा व्यक्त केली. त्यांनी मिस्रमधील पदार्थांची आठवण केली (गणना ११:४-६).
 - **शक्तीशाली संदेश:** देवाच्या कृपेने मिळालेल्या पुरवठ्याचा तिरस्कार करणे हे देवाच्या चांगुलपणाचा अनादर करण्यासारखे आहे.
- **मोशेचे ओझे आणि सत्तर वडीलधारे:** मोशेला एकट्याला लोकांचे ओझे वाहणे कठीण झाले (गणना ११:११-१५). परमेश्वराने त्याला ७० वडीलधारे एकत्र आणण्यास सांगितले, ज्यांच्यावर परमेश्वराने आपला आत्मा ओतला, जेणेकरून ते मोशेला मदत करतील (गणना ११:१६-१७, २५).

- **पटकी आणि महामारी:** परमेश्वराने लोकांना त्यांच्या मागणीनुसार मांस दिले, पण ते परमेश्वरासाठी घृणास्पद होते (गणना ११:३१-३३). ते मांस खात असतानाच, परमेश्वराने लोकांवर **फार मोठी महामारी** पाठवली (गणना ११:३३).

सारांश: हा अध्याय देवाच्या लोकांच्या **अविश्वासाची आणि अपात्रतेची** भयाण वास्तवता दर्शवतो. देव त्यांच्या गरजा पूर्ण करत असतानाही, ते संतुष्ट नव्हते. देवाचा पुरवठा नेहमी असतो, पण त्याचे दंडक कार्य देखील कठोर असते जेव्हा त्याच्या पवित्रतेचा अपमान होतो.

२. अध्याय १२: मिर्याम आणि अहरोनाचे बंड: नेतृत्वाचा आदर

- **मोशेविरुद्ध बोलणे:** मिर्याम आणि अहरोन यांनी मोशेविरुद्ध बोलण्यास सुरुवात केली, कारण त्याने कूशी स्त्रीशी विवाह केला होता (गणना १२:१). त्यांनी मोशेच्या नेतृत्वाला आव्हान दिले, असे म्हणत की परमेश्वर केवळ मोशेद्वारेच बोलतो असे नाही, तर त्यांच्याद्वारेही बोलतो (गणना १२:२).
- **मोशेची नम्रता:** बायबल म्हणते की मोशे पृथ्वीवरील सर्व मनुष्यांपेक्षा फार नम्र होता (गणना १२:३).
- **देवाचा प्रतिसाद:** परमेश्वर लगेच मोशे, अहरोन आणि मिर्याम यांना निवासमंडपात बोलावतो. देव स्पष्ट करतो की मोशेशी त्याचा संबंध इतर संदेष्ट्यांपेक्षा वेगळा आहे; तो मोशेशी तोंडातोंडी, प्रत्यक्ष आणि स्पष्टपणे बोलतो (गणना १२:६-८).
- **मिर्यामवर महारोग:** परमेश्वराचा क्रोध मिर्यामवर भडकला, आणि तिला लगेच महारोग झाला (गणना १२:९-१०).
- **मोशेची मध्यस्थी:** अहरोनने आपली चूक कबूल केली आणि मोशेला मिर्यामसाठी प्रार्थना करण्यास विनंती केली. मोशेने परमेश्वराची प्रार्थना केली, आणि सात दिवसांनी मिर्याम बरी झाली, पण तिला सात दिवस छावणीबाहेर राहावे लागले (गणना १२:११-१५).

सारांश: हा अध्याय देवाच्या नेमलेल्या अधिकाराचा आदर करण्याचे महत्त्व शिकवतो. देवाच्या सेवकांविरुद्ध बोलणे हे देवाविरुद्ध बोलण्यासारखे आहे. देवाला आपल्या नेत्यांची निवड करण्याची आणि त्यांना सन्मान देण्याची इच्छा असते.

३. अध्याय १३: कनान देशाचे हेर आणि अविश्वासाचा भयानक परिणाम

- **हेरांना पाठवण्याची आज्ञा:** परमेश्वराच्या आज्ञेनुसार, मोशेने कनान देशाची हेरगिरी करण्यासाठी प्रत्येक वंशातून एक नेता, असे एकूण १२ पुरुष पाठवले (गणना १३:१-३). त्यांमध्ये नूनाचा पुत्र यहोशवा आणि यफुन्नेचा पुत्र कालेब यांचा समावेश होता.
- **हेरांचा वृत्तांत:** ४० दिवसांनंतर ते परत आले आणि त्यांनी सांगितले की भूमी खरंच "दूध व मधाचा देश" आहे, आणि त्यांनी तिचे फळ (उदा. द्राक्षांचा घड) आणले (गणना १३:२६-२७).
- **भीती आणि अविश्वास:** परंतु १० हेरांनी त्या देशातील लोकांबद्दल भीतीदायक वृत्तांत दिला: तेथील लोक बलवान आहेत, त्यांची शहरे तटबंदी असलेली आणि फार मोठी आहेत, आणि त्यांनी अनाकी लोकांसारख्या महाकाय लोकांना पाहिले आहे (गणना १३:२८-२९, ३३). त्यांनी लोकांना सांगितले की ते त्या लोकांवर हल्ला करू शकत नाहीत.
- **कालेब आणि यहोशवाचा विश्वास:** फक्त कालेब आणि यहोशवा यांनी विश्वास दाखवला आणि लोकांना परमेश्वरावर विश्वास ठेवण्यास प्रोत्साहित केले. कालेब म्हणाला, "आपण वर चढून देशाचा ताबा घेऊ या, कारण आपण ते निश्चितपणे जिंकू शकेन" (गणना १३:३०).
- **लोकांचे बंड:** लोकांनी यहोशवा आणि कालेबवर दगड मारण्याची धमकी दिली आणि मिसरला परत जाण्याची इच्छा व्यक्त केली (गणना १४:१-४, १०).

सारांश: हा अध्याय अविश्वासाचे भयानक परिणाम दर्शवतो. देवाच्या अभिवचनांवर विश्वास ठेवण्याऐवजी, लोकांनी आपल्या भीतीला आणि मानवी तर्कशुद्धतेला प्राधान्य दिले, ज्यामुळे त्यांना देवाची कृपा आणि भूमीचे आशीर्वाद गमवावे लागले.

गणना १४-२५: अविश्वास, दंड आणि देवाचा विश्वासूपणा

गणना ग्रंथाचे अध्याय १४ ते २५ हे इस्राएल लोकांच्या वाळवंटातील प्रवासातील सर्वात कठीण आणि महत्त्वपूर्ण टप्प्यांपैकी एक वर्णन करतात. यामध्ये लोकांचा सततचा अविश्वास, देवाचा न्याय आणि शिक्षा, पण त्याबरोबरच त्याचा अढळ विश्वासूपणा आणि मार्गदर्शन यावर प्रकाश टाकला जातो.

१. अविश्वासाची किंमत (अध्याय १४-१९):

- **कनान देशात प्रवेश नाकारला (अध्याय १४):** १२ हेरांनी कनान देशाची हेरगिरी करून परत आल्यानंतर, १० हेरांनी भयावह वृत्तांत दिला. त्यांनी **अनाकी लोकांसारख्या महाकाय लोकांबद्दल** बोलून लोकांना घाबरवले. केवळ **कालेब आणि नूनाचा पुत्र यहोशवा** यांनी परमेश्वरावर विश्वास ठेवण्यास सांगितले. परंतु लोकांनी देवाच्या अभिवचनावर अविश्वास दाखवून **कुरकुर केली** आणि मिसरला परत जाण्याची इच्छा व्यक्त केली. या अविश्वासामुळे, परमेश्वराने असा दंड दिला की **वीस वर्षांवरील कोणताही इस्राएली पुरुष** (यहोशवा आणि कालेब वगळता) अभिवचनाच्या देशात प्रवेश करणार नाही. त्याऐवजी, त्यांना **चाळीस वर्षे वाळवंटात भटकावे** लागले, जोपर्यंत त्यांची ती पिढी मरून जात नाही (गणना १४:२९-३४).
- **कायद्यांचे पुनरुच्चार आणि कोरहाचे बंड (अध्याय १५-१९):** या अविश्वासाच्या पार्श्वभूमीवर, परमेश्वराने विविध अर्पणांचे नियम (अध्याय १५) पुन्हा दिले, जे कनानमध्ये प्रवेश केल्यावर पाळायचे होते. यानंतर, **कोरहा, दाथान, अबीराम** आणि इतर २५० नेत्यांनी मोशे आणि अहरोनच्या अधिकाराविरुद्ध **बंड** केले. परमेश्वराने त्यांना पृथ्वी दुभंगून गिळून टाकले आणि अग्नीने भस्म केले, जे देवाच्या निवडलेल्या नेतृत्वाविरुद्धच्या बंडखोरीबद्दल त्याचा तीव्र क्रोध दर्शवतो (अध्याय १६). अहरोनचे याजकपद परमेश्वराने **अंकुरलेल्या काठीच्या चमत्काराने** (अध्याय १७) पुष्टी केले. याजक आणि लेवींची कर्तव्ये आणि त्यांच्यासाठी असलेल्या तरतुदी (अध्याय १८), तसेच मृतदेहामुळे येणाऱ्या अशुद्धतेसाठी **लाल कालवडीच्या राखेने शुद्धीकरण** करण्याचे नियम (अध्याय १९) दिले गेले, जे देवाच्या पवित्रतेचे महत्त्व सतत अधोरेखित करतात.

२. प्रवासाचे अंतिम टप्पे आणि नैतिक अधःपतन (अध्याय २०-२५):

- **मोशेचे पाप आणि अहरोनाचा मृत्यू (अध्याय २०):** इस्राएल लोक कादेश येथे पोहोचले, जिथे पाणी नसल्याने त्यांनी पुन्हा कुरकुर केली. मोशेने देवाने सांगितल्याप्रमाणे खडकाशी बोलण्याऐवजी **त्याला दोनदा मारले**, ज्यामुळे त्याला कनान देशात प्रवेश करण्यापासून

रोखले गेले (गणना २०:७-१२). याच अध्यायात मिर्यामचा मृत्यू आणि अहरोनाचा होर पर्वतावर मृत्यू यांचे वर्णन आहे.

- **आगे साप - प्रार्थना (अध्याय २१):** लोकांनी पुन्हा परमेश्वराच्या विरुद्ध बोलण्यास सुरुवात केली तेव्हा, परमेश्वराने **अग्निमय सर्प** पाठवले, ज्यामुळे अनेक लोक मरण पावले. मोशेच्या मध्यस्थीमुळे, परमेश्वराने पितळेचा साप बनवण्याची आज्ञा दिली, ज्याकडे पाहून बरे होणारे लोक वाचले (गणना २१:४-९). यानंतर, इस्राएलने अमोरी लोकांचा राजा सिहोन आणि बाशानाचा राजा ओग यांचा पराभव करून **विजय** मिळवला (गणना २१:२१-३५).
- **बलामची कथा (अध्याय २२-२४):** मोआबाचा राजा **बालाक** इस्राएल लोकांना घाबरला. त्याने **बलाम** या संदेष्ट्याला बोलावून इस्राएलवर शाप देण्यासाठी पैसे दिले. परंतु परमेश्वराने बलामाच्या तोंडात **केवळ आशीर्वाद** घातले, आणि तो तीन वेळा इस्राएलला आशीर्वाद देण्यास बाध्य झाला. बलामाच्या भविष्यवाणीत देवाच्या सामर्थ्याचे आणि इस्राएलच्या भविष्यातील वैभवाचे दर्शन होते.
- **पओर येथील पाप आणि फिनाहासाचा पराक्रम (अध्याय २५):** बलामाच्या शापाने इस्राएलचे काहीही झाले नाही, तेव्हा **मोआबी आणि मदियानी स्त्रियांनी** इस्राएल लोकांना आपल्या देवांची पूजा करण्यास आणि व्यभिचार करण्यास प्रवृत्त केले. यामुळे **बाल-पओरच्या** ठिकाणी इस्राएलने **घृणास्पद पाप** केले आणि परमेश्वराचा भयंकर क्रोध भडकला. परमेश्वराने **महामारी** पाठवली, ज्यामुळे २४,००० लोक मरण पावले. अहरोनाचा नातू **फिनाहासने** एका इस्राएली पुरुषाला आणि मदियानी स्त्रीला ठार मारून देवाची ईर्ष्या प्रकट केली, ज्यामुळे महामारी थांबली (गणना २५:६-१३).

या अध्यायांमधून इस्राएल लोकांचा वाळवंटातील प्रवास हा त्यांच्या अविश्वास, बंडखोरी आणि नैतिक अधःपतनाचा काळ होता हे स्पष्ट होते. परंतु या सर्व नकारात्मक अनुभवांमध्येही, देवाचा न्यायीपणा, त्याचे अढळ वचनबद्धता आणि त्याच्या निवडलेल्या लोकांसाठीचा त्याचा विश्वासूपणा सातत्याने दिसून येतो, मग त्यासाठी कितीही कठोर शिक्षा द्यावी लागली तरीही.

गणना २५-३६: नवीन पिढीची तयारी आणि अभिवचनाच्या भूमीकडे वाटचाल

गणना ग्रंथाचे अध्याय २५ ते ३६ हे इस्राएल लोकांच्या वाळवंटातील भटकंतीच्या शेवटच्या टप्प्यातील महत्वाच्या घटना, नवीन पिढीची तयारी आणि कनान देशात प्रवेश करण्यापूर्वीच्या अंतिम सूचनांचे वर्णन करतात. या भागातून देवाचा न्याय, त्याची भूमीबद्दलची वचनबद्धता आणि त्याच्या लोकांचे भविष्य यावर प्रकाश टाकला जातो.

१. पापाचे परिणाम आणि दुसरी जनगणना (अध्याय २५-२६):

- **पौर येथील पापाचा शेवट (अध्याय २५ चा उत्तरार्ध):** मोआबी स्त्रियांनी इस्राएल लोकांना बाल-पौरच्या मूर्तिपूजेकडे वळवले, ज्यामुळे २४,००० लोक महामारीने मरण पावले. अहरोनाचा नातू **फिनाहास**ने देवाची ईर्ष्या प्रकट करून महामारी थांबवली. या घटनेनंतर, परमेश्वराने फिनाहासला आणि त्याच्या वंशाला **कायमचे याजकपद** दिले (गणना २५:१०-१३).
- **दुसरी जनगणना (अध्याय २६):** पौर येथील महामारीनंतर, परमेश्वराने मोशे आणि एलाजार याजकाला **दुसरी जनगणना** घेण्यास सांगितले. ही जनगणना वाळवंटात जन्माला आलेल्या आणि २० वर्षांवरील युद्धयोग्य पुरुषांची होती, जे आता कनान देशात प्रवेश करण्यास तयार होते. एकूण संख्या ६, ०१, ७३० होती. या जनगणनेने हे सिद्ध केले की सिनायवरून निघालेल्या पिढीतील **यहोशवा आणि कालेब** वगळता सर्व लोक वाळवंटात मरण पावले होते, जे देवाच्या शिक्षेचे आणि वचनाचे पूर्तता होते (गणना २६:६३-६५).

२. भूमीचे नियम आणि यहोशवाची नेमणूक (अध्याय २७-३०):

- **वारसा हक्काचे नियम (अध्याय २७):** सलोफहादच्या मुलींनी (ज्यांना पुरुष वारस नव्हते) आपल्या वडिलांच्या नावाने भूमीचा वारसा मिळावा अशी विनंती केली. परमेश्वराने त्यांची

विनंती मान्य केली आणि अशा परिस्थितीत मुलींना वारसा हक्क देण्याचा नवीन नियम स्थापित केला (गणना २७:१-११).

- **मोशेचा वारस (अध्याय २७):** परमेश्वराने मोशेला नेबो पर्वतावरून कनान देश दाखवला आणि त्याला सांगितले की तो त्या देशात प्रवेश करणार नाही. त्यानंतर मोशेने **यहोशवाला** आपला वारस म्हणून जाहीर केले आणि याजक एलाजारसमोर त्याचा अभिषेक केला, जो आता इस्राएल लोकांना अभिवचनाच्या भूमीमध्ये घेऊन जाईल (गणना २७:१२-२३).
- **अर्पणांचे तपशीलवार नियम (अध्याय २८-२९):** कनानमध्ये प्रवेश केल्यावर पाळण्यासाठी दैनंदिन, शब्बाथ, मासिक आणि वार्षिक सणांच्या अर्पणांचे (उदा. पसहा, सप्ताहांचा सण, कर्ण्याचा सण, प्रायश्चित्ताचा दिवस, मंडपांचा सण) तपशीलवार नियम पुन्हा दिले. हे देवाची सतत आठवण करून देणारे आणि त्याची उपासना करण्याचे महत्त्व सांगणारे होते.
- **नवसांबद्दलचे नियम (अध्याय ३०):** स्त्रियांनी केलेल्या नवसांबद्दलचे नियम दिले. एखाद्या स्त्रीने केलेल्या नवसाची तिच्या वडिलांनी किंवा पतीने मान्यता दिल्यासच तो मानला जाईल, अन्यथा तो रद्द होऊ शकेल, असे नमूद केले.

३. मिद्यानांवर विजय आणि वाळवंटातील प्रवासाची नोंद (अध्याय ३१-३३):

- **मिद्यानी लोकांशी युद्ध (अध्याय ३१):** पओर येथील पापामुळे मिद्यानी लोकांशी युद्ध करण्याची आणि त्यांना शिक्षा देण्याची परमेश्वराने आज्ञा केली. इस्राएलने मिद्यानी पुरुषांना, त्यांच्या पाच राजांना आणि **बलामालाही** ठार मारले. युद्धातील वस्तूंचे शुद्धीकरण आणि वाटपाचे नियमही दिले (गणना ३१:१-५४).
- **यार्दन नदीच्या पूर्वकडील प्रदेशाची मागणी (अध्याय ३२):** रऊबेन आणि गाद वंशातील लोकांनी (आणि मनश्शेच्या अर्ध्या वंशाने) त्यांना **यार्दन नदीच्या पूर्वकडील सुपीक प्रदेशात** वस्ती करण्याची परवानगी मागितली. मोशेने सुरुवातीला विरोध केला, परंतु त्यांनी कनान जिंकण्यासाठी इतर वंशांसोबत लढण्याचे वचन दिल्यावर तो सहमत झाला (गणना ३२:१-४२).
- **प्रवासाचे टप्पे (अध्याय ३३):** मिसरमधून निघाल्यापासून ते मोआबच्या सपाट प्रदेशापर्यंतच्या **इस्राएलच्या प्रवासातील सर्व ४२ छावण्यांची यादी** दिली आहे. हे देवाच्या मार्गदर्शनाची आणि त्यांच्या संपूर्ण प्रवासाची एक ऐतिहासिक नोंद आहे. याच अध्यायात, परमेश्वराने इस्राएल लोकांना कनान देशातून त्या रहिवाशांना तुमच्यासमोरून घालवून

द्या; आकृती कोरलेल्या त्यांच्या दगडांचा नाश करा आणि त्यांची उच्च स्थाने पाडून टाका; (गणना ३३:५०-५६).

४. कनानी भूमीचे वाटप आणि लेवीची शहरे (अध्याय ३४-३५):

- **कनानच्या सीमा (अध्याय ३४):** परमेश्वराने कनान देशाच्या निश्चित भौगोलिक सीमा दिल्या, ज्या इस्राएल लोकांना वारसा म्हणून मिळणार होत्या. भूमीचे वाटप करण्यासाठी नेत्यांची नेमणूक केली.
- **लेवीची शहरे आणि आश्रय शहरे (अध्याय ३५):** लेवी वंशातील लोकांना वारसा हक्क म्हणून भूमी मिळाली नाही, परंतु त्यांच्यासाठी ४८ शहरे (त्यांच्या गवताळ जमिनीसह) इस्राएलच्या १२ वंशांतून वाटून देण्याची आज्ञा दिली (गणना ३५:१-८). या ४८ शहरांपैकी सहा शहरे 'आश्रय शहरे' म्हणून नेमण्यात आली. अजाणतेपणी खून करणाऱ्या व्यक्तीने बदला घेणाऱ्यापासून वाचण्यासाठी या शहरांमध्ये आश्रय घ्यावा अशी तरतूद होती. जाणूनबुजून खून करणाऱ्याला मात्र मृत्यूदंडाची शिक्षा होती (गणना ३५:९-३४).

५. वारसा हक्काचे अतिरिक्त नियम (अध्याय ३६):

- **वारसा हक्काचे संरक्षण (अध्याय ३६):** सलाफहादच्या मुलींच्या बाबतीत पुन्हा एक प्रश्न निर्माण झाला. जर एखाद्या स्त्रीला वारसा हक्क मिळाला असेल आणि तिने आपल्या वंशाबाहेर विवाह केला, तर तिचा वारसा हक्क दुसऱ्या वंशाकडे जाईल, ज्यामुळे भूमीच्या वाटपात गडबड होईल, असे वंशाच्या नेत्यांनी मोशेला सांगितले. परमेश्वराने हा नियम दिला की ज्या मुलींना भूमीचा वारसा मिळाला आहे, त्यांनी आपल्या वडिलांच्या वंशातील पुरुषांशीच विवाह करावा, जेणेकरून भूमीचा वारसा त्याच वंशात राहील (गणना ३६:१-१२).

गणना ग्रंथाचा शेवटचा हा भाग इस्राएल लोक आता अभिवचनाच्या भूमीमध्ये प्रवेश करण्यासाठी पूर्णपणे तयार आहेत हे दर्शवतो. वाळवंटातील चाळीस वर्षांच्या भटकंतीनंतर, एका नवीन आणि

आज्ञाधारक पिढीला देवाच्या वचनाच्या पूर्ततेसाठी तयार केले जात होते. हा ग्रंथ देवाचा विश्वासूपणा, त्याचा न्यायीपणा आणि त्याच्या लोकांबद्दलची त्याची दीर्घकाळची योजना अधोरेखित करतो.

BIBLE COLLEGE OF INDIA PASTORS FOUNDATION